

Les últimes lletres

Història d'un adverb

PAGES JORDÀ, Vicenç.

La felicitat no és completa.

Edicions 62 (El Balanci, 481).

Barcelona, 2003.

221 pàgines.

Premi Sant Joan 2003.

«[...] resulta que una vegada definit el verb, el nom, l'adjectiu, totes aquestes categories més o menys fiables, encara ens queda un piló de paraules que no encaixen, [...] un curiós grup de paraules que l'únic que tenen en comú és precisament que no formen part de cap grup». No, aquesta novel·la no té res a veure amb la gramàtica, però aquestes línies (p. 127) són la primera part d'una comparació que il·lustra molt bé la trajectòria vital de l'Àngel Mauri, el protagonista d'aquesta novel·la. L'Àngel Mauri és com un adverb, no encaixa en cap grup, té un caràcter poc definit, no complementa ningú, ni ningú el complementa a ell. És un personatge que passa desapercebut, que en ocasions podem prescindir-ne sense que les coses s'alterin gaire.

La novel·la està estructurada en set capítols irregulars pel que fa a l'extensió i la distribució temporal i que equivalen a set etapes de la vida del protagonista: infantesa, adolescència (dos capítols), universitat, mili i maduresa (dos capítols). Al llarg d'aquests set capítols l'Àngel Mauri intenta, en va, trobar el seu lloc al món mentre el lector va descobrint que el personatge, fent honor al títol, mai no és feliç del tot, fins i tot les poques vegades que assoleix algun objectiu, passa alguna cosa que bloqueja la sensació de felicitat que podria experimentar. Per si fos poc, l'Àngel Mauri és un personatge que no evoluciona: quan és adult té la mateixa incapacitat per aconseguir la felicitat, i segueix estant tan desencaixat respecte la resta del món com quan era un nen.

Afortunadament, la peripècia vital de l'Àngel Mauri només és el fil conductor de la novel·la, el pretext que permet a l'autor desplegar i descriure tot un conjunt de personatges i ambients que són l'autèntic nucli de l'obra: Figueres al principi dels setanta, la vida universitària barcelonina de fa vint anys, i sobretot un seguit de personatges que, per abreujar, podríem qualificar com a dignes representants de la generació X. Uns ambients i un tipus de personatges que

La Porta

Enric Abellí 2004

sens dubte pertanyen a l'experiència personal de l'autor, que ens els descriu amb detall i realisme, però també amb la mirada irònica que li permet la distància en el temps.

Per mantenir l'atenció del lector en una novel·la en què l'acció cedeix el protagonisme a la descripció, l'autor fa ús de diversos mecanismes narratius. Per exemple, incorpora un gran nombre de fragments de lletres de cançons que han estat un referent per a aquesta generació (The Cure, Iggy Pop, Sandro Giacobbe, Abba, Pink Floyd, Queen...); aquestes lletres, intercalades enmig de les descripcions, ajuden a enriquir la descripció dels ambients, alhora que refresquen la lectura i evoquen els records del lector. També crida l'atenció els desplaçaments de la veu narrativa, que passa constantment del narrador en primera persona al narrador omniscient, un desplaçament amb regust experimental però que esquivia la monotonia i ofereix perspectives diferents.

Així doncs, a *La felicitat no és completa* l'autèntic protagonista és el retrat d'una generació i d'una època, i per això resultarà una lectura evocadora per a alguns i reveladora per a uns altres. I que ens perdoni l'Àngel Mauri per contribuir a confirmar la seva condició d'adverb.

David Prats Vidal